

“HZ. PEYGAMBER VE KARDEŞLİK HUKUKU” KONULU SEMPOZYUM

DÜZENLEYEN

Diyanet İşleri Başkanlığı Din Hizmetleri Genel Müdürlüğü

SEMPOZYUMUN GEREKÇESİ

Kardeşlik ahlakı ve hukuku gün geçtikçe örselenen ve ihmal edilen en önemli insani değerlerdendir. Genel anlamda hemen her coğrafyada ve toplumda insanın temel hak ve hürriyetleri bağlamında huzur ve mutluluk içinde yaşayabilmesi, söz konusu ahlakın ve hukukun varlığı ile yakından ilintilidir. Öteden beri insanlığı ve özellikle de inanan gönülleri birlik ve beraberliğe davet eden ilahi mesajlar, sağlıklı bir kardeşliğin zemin bulmasını ve siyasi görüşü, mezhebi ve etnik kökeni her ne olursa olsun “insan” vasfını taşıyan herkesin haklarına riayet edilmesini dini ve ahlaki bir görev olarak sunar. Bu noktada vahyin muhatabı olan insana hak ve hukuka riayet gereği sıkça vurgulanır. Zira hukuka riayet olmadığı ortamlarda barıştan, birliktelikten, sevgi ve saygıdan, kısacası erdemli bir hayattan söz etmek mümkün değildir.

Bu nedendir ki İslam, kardeşlik söylemini kardeşlik ahlakı ve hukukuna riayet ile temellendirmiş ve kardeşliğin böyle bir zeminde hayat bulacağına ve anlam kazanacağına işaret etmiştir. Peygamberimiz Hz. Muhammed (s.a.v) de Ensar ve Muhacir örneğinde en somut biçimde görüldüğü gibi kardeşliği toplumda fonksiyonel hale getirmiştir.

Kardeş olmak, arkadaş ve dost olmak; sevinçte ve kederde beraber olmayı göze almak demektir. Ne yazık ki içinde bulunduğumuz modern zamanlarda bu özellikler birer birer hayatımızdan çıkmakta, rekabet, lüks bir yaşam isteği, nimetleri paylaşmada bencillik, hedonizm ve adalet anlayışının değişmesi toplumsal bilincimizde önemli gedikler açmaktadır. Bütün bu olumsuz gelişmeler Hz. Peygamber ve sahabenin hayatı bağlamında yaşantımızı, bireysel ve toplumsal ilişkilerimizi, beklentilerimizi ve ahiretimizi yeniden düşünüp kaybolmaya yüz tutmuş değerlerimizi yeniden hayata dahil etmeyi gerekli kılmaktadır.

Bu mülahazalar ışığı altında 2012 yılı Kutlu Doğum Haftası için belirlenen “**Hız. Peygamber ve Kardeşlik Hukuku**” konusunun sempozyum çerçevesinde ele alınarak gerek akademi camiası gerekse teşkilatımızdaki ilmi birikimler ortaya konulacak, sunulacak bildiriler ve yapılacak müzakereler kitap halinde basılarak ilgililerin istifadesine sunulacaktır.

SEMPOZYUMUN AMACI

Gerçekleştirilecek sempozyumla dinimizin ön gördüğü ve çağımız insanının özlediği kardeşlik anlayışının, kardeşlik hukuku ve kardeşlik ahlakının bütün yönleriyle işlenmesi, günümüz hayat tarzının birbirimize karşı kardeşlik duygularımızı zayıflatan yönlerinin, kardeşlik hukukunun dünya ve ahireti ilgilendiren boyutlarının gündeme getirilerek ülke çapında hoşgörü, kardeşlik ve dayanışma ruhunun daha da güçlenip gelişmesi amaçlanmaktadır.

KATILIM ŞARTLARI

- 1) Tebliğler bilimsel ve özgün olmalıdır.
- 2) Tebliğ özetleri konuyu ana hatlarıyla açıklamalı ve 200 ile 300 kelime arası olmalıdır, katılım formu kullanılarak e-mail, faks veya posta ile gönderilebilir.
- 3) Tebliğ metinleri 10 ile 20 sayfa arası olmalıdır.
- 4) Oturumlarda tebliğ sunumu 20 dakika ile sınırlı tutulacaktır.
- 5) Tebliğ sahiplerinin yol, konaklama ve ağırlama giderleri tarafımızdan karşılanacaktır.

ÖNEMLİ TARİHLER

Sempozyum Tarihi	: 15-17 Nisan 2012
Tebliğ Özetlerinin Son Gönderilme Tarihi	: 15 Şubat 2012
Kabul Edilen Tebliğ Özetlerinin Geri Bildirimi	: 20 Şubat 2012
Tebliğ Metinlerinin Son Teslim Tarihi	: 30 Mart 2012
Sempozyum Programının İlanı	: 07 Nisan 2012
Sempozyum Metinlerinin Basılması	: 2013

SEMPOZYUMUN YERİ

Ankara Kocatepe Camii Konferans Salonu

SEMPOZYUM YAZIŞMA ADRESİ

Diyanet İşleri Başkanlığı
Din Hizmetleri Genel Müdürlüğü
Üniversiteler Mahallesi Dumlupınar Bulvarı No:147/A 06800 Çankaya/ANKARA

Telefon	: 0312 295 8105 – 8109 - 8110
Faks	: 0312 284 60 36
e-posta	: kutludogumhaftasi@diyanet.gov.tr
web	: http://www.diyanet.gov.tr

BİLİM KURULU

Prof. Dr. Raşit KÜÇÜK	: Din İşleri Yüksek Kurulu Başkanı
Prof. Dr. H.Kâmil YILMAZ	: Başkan Yardımcısı
Prof. Dr. Mehmet Emin ÖZAFŞAR	: Başkan yardımcısı
Prof. Dr. Muhammet Şevki AYDIN	: Din İşleri Yüksek Kurulu Üyesi
Prof. Dr. Bünyamin ERUL	: Din İşleri Yüksek Kurulu Üyesi
Prof. Dr. Ali ERBAŞ	: Eğitim Hizmetleri Genel Müdürü
Prof. Dr. Mehmet PAÇACI	: Dış İlişkiler Genel Müdürü
Dr. Yaşar YİĞİT	: Din Hizmetleri Genel Müdürü
Dr. Necdet SUBAŞI	: Strateji Geliştirme Başkanı
Dr. Yüksel SALMAN	: Dini Yayınlar Genel Müdürü
Yrd. Doç. Dr. Huriye MARTI	: Aile ve Dini Rehberlik Daire Başkanı
Dr. Dursun AYGÜN	: İrşat Hizmetleri Daire Başkanı

SEMPOZYUM DÜZENLEME KURULU

Prof. Dr. H.Kamil YILMAZ	: Başkan Yardımcısı
Dr. Yaşar YİĞİT	: Din Hizmetleri Genel Müdürü
Dr. Dursun AYGÜN	: İrşat Hizmetleri Daire Başkanı
Yrd. Doç. Dr. Huriye MARTI	: Aile ve Dini Rehberlik Daire Başkanı
Dr. Ahmet ÇEKİN	: Müdür
Mustafa ÜSTÜN	: Eğitim Uzmanı

SEMPOZYUM
“HZ. PEYGAMBER VE KARDEŞLİK HUKUKU”
KONU BAŞLIKLARI

1. TARİHTE VE DEĞİŞİK MEDENİYETLERDE KARDEŞLİK OLGUSU

Kardeşlik Kavramının Antropolojik Boyutu
Kardeşlik Kavramının Epistemolojik Boyutu
Kardeşlik Kavramının Sosyolojik Boyutu
Kardeşlik Tipolojileri
İlahi Dinlerde Kardeşlik Olgusu

2. İSLAM VE KARDEŞLİK HUKUKU

İslam’da Kardeşliği İfade Eden Kavramlar
Kur’an’da Kardeşlik
Hadislerde Kardeşlik
Kardeşliğin Fıkhi Boyutu
Tasavvuf Kültüründe Kardeşlik Algısı
Müslümanların Kardeşlik Açısından Öteki İle Münasebetleri

3. İSLAM KARDEŞLİĞİNİN AHLAKİ TEMELLERİ

Güven
Sadakat
Yardımlaşma
Sevgi-Saygı
Feragat
Diğerkamlık
Merhamet
Adalet

4. KARDEŞLİK EĞİTİMİ

Hız. Peygamber Döneminde Kardeşlik Uygulamaları (Muahat, Medine Vesikası vb.)
Kardeşliğe Duyulan İhtiyaç ve Kardeşlik Psikolojisi
Kardeşlik Dilinin Oluşturulması ve Geliştirilmesi
Kardeşliği Geliştiren Faktörler (Akrabalık, Arkadaşlık, Komşuluk, Hemşerilik vb.)
Kardeşlik Tesisinde İbadetlerin Rolü (Cemaatle Namaz, Zekat, Kurban, Hac vb.)
Kardeşlikle Gelen Haklar ve Kardeşliğin Yüklediği Sorumluluklar
Ticarette Kardeşlik: Ahilik Teşkilatı

5. ZAMANIMIZDA KARDEŞLİK

Modernleşme Sürecinde Kardeşliğin Anlamı ve Önemi
Geleneksel Kardeşliği Tehdit Eden Unsurlar (Bireyselleşme, Dünyevileşme, Rekabet vb.)
Kurumsal Kardeşlik Girişimleri (Diyalog ve Kültürler Arası İşbirliği Faaliyetleri)
Sanal Alemde Kardeşlik